

HALADÁS

VASÚTI

SZAK- és SZÉPIRODALMI HETILAP

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ ifj. GÖRGEY LÁSZLÓ ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre ... 8 korona.
Fél évre ... 4 korona.
Negyed évre ... 2 korona.

Szerkesztőség:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.
—
Megjelen minden vasárnap.

Tíz év!

Miskolcz, 1902. április 13.

Jelentősegteljes évfordulóhoz ér ez év május havában a miskolczi üzletvezetőség. Ekkor lesz ugyanis tíz éve annak, hogy működését — mint ilyen — megkezdette és megvetette alapját ma már oly nagy fontosságra emelkedett szerepének, mint a felső vidék nagy kiterjedésű hálózatának góczpontja és igazgató, adminisztráló organuma, elvitázhatlanul kiváló tényező hivatását tölti be a miskolczi üzletvezetőség, nemcsak mint önálló intézkedésekre feljogosított hatóság, hanem úgy is mint a központi igazgatási felsőbbség egyik végrehajtó szerve.

Felső-Magyarország kereskedelmi, közgazdasági és társadalom-politikai életében egyik elsőrangu helyet tölti be az üzletvezetőség, mint a mely nagy kiterjedésű területén okszerű és mindenkor a közérdeket szem előtt tartó, czéltudatos működésével elismert szolgáltatásokat teljesített már a közjónak.

Talán a laikus közönség, mely a vasutat csak a kényelmes utazás szempontjából szokta taksálni és mérlegelni, nem is tulajdonít valami nagy jelentőséget az üzletvezetőség működésének, nem ismervén közelebbről a szövevényes vasuti adminisztráció szálaait, de mi vasutiak nagyon jól tudjuk azt, hogy mi minden függ attól, hogy az üzletvezetőség miképen tölti be felelősségteljes hivatását.

A miskolczi üzletvezetőség büszke önérzettel tekinthet vissza a háta mögött álló tíz évre, mert becsületes és érdemdu munkálkodás határákörébe ért az első számbavehető évfordulóval.

És az a tudat, hogy a megfeszített munka maradandó becsü alkotásai még a késő utókornak is hirdetni fogják az elődök elismerést érdemlő tevékenységét, bizonyos fölemelő érzetet kelt mindnyájunk szívében, a mely erőt, kitartást és ambíciót ad a további munkálkodásra. Ünnepet jelent tehát ez az első tíz éves jubileum a miskolczi üzletvezetőségnek; olyan ünnepet, mely a eszöndes, kitartó munka diadalát aposztrofálja; de ünnepet jelent a miskolczi üzletvezetőség alkalmazottainak egyenként véve is, mert a fokozatos haladás erkölcsi eredményéből minden egyesnek méltán kijut a siker egy-egy megérdemelt paránya. És ünnepet jelent végül ez a tíz éves jubileum Miskolcz városának is, a melynek társadalmi élete, gazdasági, kereskedelmi és szellemi haladása sok részt összefüggésben áll a vasuti üzletvezetőség létesítésével.

Hisszük és reméljük, hogy első sorban úgy maga az üzletvezetőség és az üzletvezetőség egész területének személyzete, mint másod sorban Miskolcz város közönsége is ki fogja venni részét a májusi jubileumi ünnepegekből, a melyek bizonyára emlékezetes momentumokkal fogják megörökíteni mindnyájunk előtt a kitartó munka sikerét és diadalát.

Pályafelügyelők kiképezése és minősítése.

Irta: L. B.

E czim alatt a *Vasuti Hajózási Klub* heti lapjának mult évi 40. és 41. október havi számában érdekes fejtegetések jelentek meg.

A téma fontossága a vasuti intézetre nézve annyira nyilvánvaló, hogy annak további és bővebb fejtegetését a vasuti intézmény fejlesztése érdekében levőnek és így a „*Haladás*” programjába tartozónak tartom.

Miután engem e specialis kérdésben a vasuti intézetnél eltöltött tényleges 15 évi gyakorlat tapasztalata ösztököl arra, hogy e tapasztalataim ne maradjanak a véka alá rejtett mécseshez hasonló eredményűek, azért a következő sorokban röviden jelezni óhajtom, hogy az ügy érdekében mikép volnának gyakorlati szempontok szerint kiegészítendőek amaz igen becses és fontos javaslatok, melyek az említett lapokban elhangzottak.

Az említett közlemények ismertetésébe nem bocsátkozhatom a nélkül, hogy ismétlés hibájába ne esném, mert a kiket a felvetett kérdés igazán érdekel, azok a Klub

lapjának cikkeit épügy elvásták, minthogy — remélem — e sorokat is olvassák. Azután meg az illetők intencióival — lényegében véve — csaknem mindenben egyetértek és az eltéréseket szellőztetni pedig éppen a következőkben kívánom.

Az egyik közlemény szerint igen sarkalatos hiba gyanánt van feltüntetve az a tény, hogy jelenleg igen sokféle eljárás tapasztalható a gyakorlatban a pályafelügyelők kiképezése és megvizsgáztatása körül. Hogy hiányzik az egységesítő szabályrendelet és hogy az egyes üzletvezetőségek nagyon is sok szabad kezdet kaptak, mert sem előírt tananyag, sem vizsgarend nincsen stb.

Ez a tényleg fennálló körülmény felfogásom szerint nem baj. Mert köztudomás szerint „minden ut Rómába vezet”. Más szóval a vasut intézet célja egyedül az, hogy *hasznavehető és teljesen megbízható pályafelügyelőket* alkalmazhasson és így felette mellékes az, hogy a jelöltek milyen formán tettek vizsgát vagy hogy mi volt a tananyag! Itt legkinkább beválik ama közmondás, hogy „a gyakorlat az élet mestere” és nem a vizsga vagy a tananyag.

De hát hogyan lehet arról a felsőbb ható-

TÁRCZA.

Hervadás.

... Lobban a mécses pislogó lángja,
A hold ezüstös sugárban ég,
Éltem ereje fogy, szakad —
Érzem a halál jégkezét.

Hezed kezemben, ajkad ajkamon,
Óh, nézd az óra, mint fut, halad,
Panaszozavamra itt zokogsz,
S én érzem, búcsúcsókokat.

Ne menj, óh maradj! Nézd, ajkam zárva,
Dalolni, többé már nem fogok...
Meghalok, mire hazaérsz,
Mire hazaérsz — meghalok.

Herezegh Jenő.

Tíz év után.

— A „Haladás” eredeti tárczája. —

Ismertem egy kedves leányt, ki életében csak egyszer szeretett igazán és ki — mint maga mondá — szíve egész melegével bálványozta titkon imádoztját. Margitnak hívták, egy királyi tanácsosnak volt egyetlen leánya. Tíz évig lakunk egy udvaron és mivel személyesen ismertem őt, Önöknek is be fogom mutatni, nyájas olvasóim.

Aranyszőke dús hajfürtök alatt, két bájos égszínké szeme ragyogott alá, egy örökké mosolygó rózsás kis arczon, melynek mindkét oldalán igézően kaczerkódtak azok a bizonyos gödröcskék, melyek a pirosposzsgás arczpárnácskák lejtőin a báj és szép főtényezőit képezik. Biborszínű ajka, e vágygerjesztő égi kincs, azt a tudatot keltette mindenki szívében, hogy az ajkáról egy édeni csók, egyenesen a földi boldogság paradicsomába vezet.

Karsu termete és kedves megjelenése ugyan csak lebilincselte mindjárt a szemlélőt s méltán csókolhatta aranyos kacsóit a kiválasztott, kit

ságoknak meggyőződnie, ha nem formális vizsga útján, hogy lelkiismerettel lehet-e egy jelöltet pályafelvigyázói szolgálatra minősíteni avagy nem?

Anélkül, hogy bármelyik meglevő rendszert vakon követendőnek tarthatnám, feletkép e kérdésre nagy vonásokkal esetelni igyekszem a két szélsőséget képviselő iskolát, mely jelenleg a vasutaknál fennáll.

A gyakorlati irányt követő angolok minden végrehajtó szolgálati állásra és így arra is, mely nálunk leginkább megfelel a mi pályafelvigyázóinkénak, teljesen maguk és gyakorlati uton nevelik embereiket. Ők a fiatal jelöltek, kiktől a helyes írás, olvasás és az alapszámvető műveleteken kívül alig kívánnak egyebet már 16—17 éves koruktól kezdve tapasztalt mesterek keze alatt szemléletes módon és gyakorlatilag minden legkisebb munkában oktatják és képezik mindaddig, míg csak a jelölt, de nem csak a praktikus szolgálat minden teendőjét, de a kézi fogások minden csinja-binját tökéletesen el nem sajátították, még mindaz, mire szükségük van, a vérükbe át nem ment. Ekkor aztán vizsga nélkül, de próbaszolgálat alapján egész nyugodt lelkiismerettel nevezik ki

a már megemberesedett egyént önálló szolgálatra.

A másik szélsőséget a németek produkálják, akik már amolyan féltudós „Bahnmeistereket” képeznek, előzetes elméleti szakiskolákon kitanult és a vasutaknál katonailag szervezett gyakorlati oktatás alapján, vizsgálatok sorrendje és anyaga legapróbb részekre és időhatárok tekintetében is hajszálnyi pontossággal előre ki van szabva. Ezekből sikeresen kikerülő embereik aztán már nem csupán pályafelvigyázók, hanem *végrehajtó* műszaki közegek is.

Jóllehet mind a két iskola a maga helyén kitünően beválik, egyiket sem másolhatjuk le szolgálilag, mert társadalmi intézményeink s vasutaink szervezete más alapokon nyugosznak, mint a külföldiek.

A mi viszonyaink közt az angol eljárás szoros követése már azért is lehetetlen, mert útját állja az általános hadkötelezettség. További akadályok mostani adminisztrációnknak az írott utasítások tömegén — egész könyvtár — alapuló rendszere, a mi az angoloknál egyetlen vékony füzetre szorítkozik, a hol a szolgálat általános alapelvei vannak felsorolva és ezentúl a gyakorlatra

sorsa miatt nem kevesen irigyeltek. Mikor megismertem, még csak tíz éves volt. Eleinte ő köszönt nekem először, később aztán én megelőztem ebben s pár év múlva kerestem az alkalmat, hogy igaz hódolataimat lábai elé rakhassam.

Ekkor már a poétikától felhevült, lyrikus érzelmű deákok, a színházak tragédiáitól átszellemlült titkos imádók, a serdülő és pelyhesállu ifjanczok egész serege özönlött be házukba. Kezdődtek a zsúrok és a zongora hangjai mellett tombolt a jókedv és vidámság. Magam is jelen voltam egy ilyen mulatságon és most a kedves kis Margitkával, — kit azelőtt ölembe ültettem és kinek Aesopus meséit mondogattam el, — együtt játszottuk a zongorán Bethoven serenádját.

Bámulója voltam szépségének és ha picziny kezeckéjének ujjai már nem futottak fel és alá a fehér és fekete billentyűk hosszú sorozatán, hanem egy kis szünetre megálltak, meghitt beszélgetésbe elegyedtem vele.

Gyakran intézett hozzám kérdéseket, melyeknek megoldását feszült figyelemmel várta, néha oly általános észrevételeket tett a tőlem hallot-

takra, melyek hizelegtek érzelmeimnek és szávaiból úgy vettem ki, mintha kezdené nagyrabecsülni érdemeimet. Mondanom sem kell, hogy efféle szavak, e szép fiatal leány ajkáról, jól estek lelkemnek.

Végre aztán, ezek az évek is elteltek és Margitkánk hajlékába egy szép napon, három komoly kérő állított be és elkezdődött a szépség és hozomány miatti ostrom.

Azóta nem érdekelt Margitka sorsa és nem jártam többé házukba. Egy hónap múlva halottam meg a bejárónémtól, hogy a kisasszony minden kérését kikosarazta, mert gyermek korától fogva, ugymond, szerelmes valakibe és hogy — e valaki — én vagyok ...

II.

Ám, más volt megírva az élet könyvében. Nem messze lakhelyemtől állt egy magános ház. Szegény, de becsületos szülők gyermeke nevelkedett abban.

Sokszor megfordultam e szerény hajlékban és büszkeséggel telik el szívem ma is, ha visszavarázsolom emlékeimbe azon időket, melyeket e

s főképp az egyéni invencióra van mindenki utalva, a mi az önálló rendelkezésnek a lehető legtagasabb mozgási tért biztosítja.

Hiányzik azután mi nálunk — néhány dicséretes kivételtől eltekintve — az oktató idősebb pályafelügyelőknél nem csupán az oktatás sikeréhez szükséges magasabb intelligencia, hanem többféle fizikai feltétel is, mint a kellő idő, nyugalom és ambíció. Ez utóbbi kellekeket egyrészt a szolgálat más irányu szervezése, másrészt pedig az idősebb pályafelügyelők olyatén javadalmazása hozná meg csupán, a melyeknek életbeléptetésére ez idő szerint nálunk gondolni is alig lehet.

Ép úgy nem volna czélszerű a német rendszert mereven alkalmazni, mert hogy „Bahnmeistereket“ nevelhessünk, ahhoz nincsenek előkészítő építő-iparos szakiskoláink, más iskolában ez időszerint pedig a pályafelügyelői pályára jelentkező társadalmi réteg meg nem szerezhetheti a kellő *műszaki alapismereteket*. Tekintetbe veendő az is, hogy felnőtt egyéneknek öntanulás útján éppen a műszaki ismereteket csaknem lehetetlen elsajátítani; végül, hogy bár a magyar temperamentum a honvédelmi hivatás mezején a katonai dreszura folytán bámulatos

eredményekre képes. de már e módszert a *szellemi kiképzés* terén nem hajlandó bevenni.

Vasutaink, valamint kulturális intézményeink mai állapotában legezészerűbbnek látszik a pályafelügyelő jelöltekéről alap gyanánt bizonyos fokú általános műveltséget megkívánni és ezután, mivel a szakbeli ismereteket előzetesen csak alig néhány jelentkező szerezhetheti meg, a vasutintézet feladata marad a felvett gyakornokok teljes és *szakszerű* kiképzetése, — beleértve a praktikus kézi fogásokat is — végül a szolgálat jelen szervezete szempontjából elengedhetetlen kellek, hogy a gyakornok önállóítása előtt, megfelelő szakvizsgálatot tegyen felelővel előtt.

Hát hiszen úgy általánosságban megvan ez mind már mostan is!

Csakugyan e kérdés lényege és sikere azokon arészleteken fordul meg, hogy miként kelljen célhoz vezető módon alkalmazni az általános elvi követelményeket.

Tehát a felvetett téma főképp abból a szempontból vitatandó meg, hogy a most követett eljárások közül mi az, a mi vasuti szervezetünknek és viszonyainknak megfelel, továbbá, hogy mely irányban volna szükséges esetleg változtatásokat tenni. (Folytatjuk.)

végtelen kedves leányka társaságában ott eltöltöttem.

Életem legboldogabb perceit eleveníti fel e gondolat és a visszaemlékezésnél a vágytól ég keblem, valahányszor elmélkedem róla.

Szerettem a leányt, rajongtam látásáért és imádásra méltó egyénisége, valamint bájos megjelenése fellobbantotta ifju szívemben a lángot, mely a paráztűz hevében ott lappangott lelkemben, iránta szüntelen.

Hosszu idő telt el, míg megismertem szívét, és nehéz feladat volt a küzdelem, mert szíve körül volt sánczolja a gyermeki ártatlanság falával és legyőzhetetlen akadályokba ütközött a szerény hozzáférkezés.

De lassacskán megszűnt az ellentállás, megszállta szívét egy mély érzés, mely küzdött, rombolt és dúlt, de végre győzött.

Megnyílt az a szív, melynek birhatása tudatában minden gyönyörrel és élvezetről le tud mondani a férfi — az a szív, melynek elnyerése után epekedve sóhajt nyugtalan éjjeiken, a szerelmi mámortól elkábult szerelmes — hosszú idők letelte után végre meg volt hódítva, a megközelíthetlennel vélt leányszív.

Igy állott akkor szívbeli ügyem. Boldog voltam azonban annak tudatában is, hogy érzelmeimről neki említést nem tettem.

Később aztán nemesak házánál találkozáink össze, hanem a sétányon és multságokon is. Nagyon megszerettem a vele való együttlétet s bár nem voltam képes magamnak megmagyarázni, mi által gyakorolt reám oly bűvös hatást — éreztem, hogy örömeztőbb időzöm vele, csak néhány perczen át, mint bárki mással, egész napon keresztül.

Midőn már elvégeztem tanulmányaimat és egy jó állás elnyerése kecsegtetett, egy szép napnak holdvilágos estéjén ekként szólottam hozzá: — Tudja Ön jól, édes kisasszony, hogy kis gyermekkoromtól fogva küzdenem kellett a sorssal. Küzdelmem kezdetén nem volt semmi, mi lelkesített volna, később azonban megismertem Önt, azon pillanattól fogva, szelid arca folyton előttem lebegett és ez volt az, ami a kétségbeeséstől visszatartott, mert most már nyíltan és egyenesen bevallom, hogy szeretem és ha még rövid ideig várni fog, nőül veszem.

Örömtől sugárzó arcczal ígérte meg, hogy várni fog . . .

A „Vasuti és Hajózási Klub” közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Miskolcz, április 12.

Szép érdeklődés mellett tartotta meg e hó 6-án déli 10 órakor évi rendes közgyűlését a Vasuti és Hajózási Klub. A tagok, kiknek sorában több vidéki kültagot is láttunk, — e majdnem szokatlan érdeklődése főként abban leli magyarázatát, hogy a közgyűlés tárgysorozatán több fontosabb választás és a klubszobák létesítésének kérdése is szerepelt.

Előre is jelezzük, hogy úgy ezen, mint a tárgysorozat többi pontja is nemcsak a klubtagoknak, hanem általában véve mindannyiunknak közös tetszését méltán megérdemlő elintézését nyert.

A közgyűlés lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

Pontban 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést *Ludvig Gyula* min. tanácsos, a magyar államvasutak elnöke, miután konstátálta, hogy a közgyűlés határozatképes. A jegyzőkönyv hitelesítésére *Bényei Zsigmond* és *Szép Béla* tagtársakat kérve fel, kérdést intéz a közgyűléshez, hogy a választmányok nyomtatásban megjelent és valamennyi klubtagnak megküldött múlt évi jelentését kívánják-e felolvasatni vagy sem? Miután

a közgyűlés a jelentés felolvasását nem kívánta s így az felolvasottnak vétetett, — azt a közgyűlés minden vita nélkül egyhangulag elfogadta és ennek alapján a választmányoknak a felmentvényt megadta.

A választmány jelentéséből kiemeljük, hogy a klub a lefolyt évben tizenhárom magas nívón állott szakelőadást rendezett, mely a szakbizottságok sikeres működéséről tesz örömdokumentumot. — A klub tagjainak létszáma a ki- és belépések folytonos hullámzása után, összehasonlítva a múlt év hasonló időszakának eredményével: 46-tal emelkedett és 1902. évi február hó végén kitett 3862-t. A klub szépirodalmi könyvtára 152 újabb művel 239 kötetben, a szakkönyvtár pedig 300 kötetrel gyarapodott.

Itt említjük még meg, hogy *Vidats János* osztályfőnöknek a klubszobák létesítésére vonatkozólag tett indítványa, a melynek tárgyát illetőleg a klubszobák létesítése tekintetében a választmány is kezdeményező lépést tett — szintén egyhangulag fogadtatott el a közgyűlés által s így remélhetjük, hogy a választmány a közgyűléstől nyert felhatalmazás és hitel felhasználása mellett a vidéki tagok kényelmére létesítendő klubszobák felállítását e lapok hasábjain kifejtett módok szerint már a közel jövőben meg fogja valósítani.

A számvizsgáló és könyvtárvizsgáló bizottság jelentéseit a közgyűlés szintén egyhangulag tudomásul vevén, a felmentvényt mindkét bizottságnak megadta. Az 1902. évi költségelőirány-

III.

Azóta eltelt tiz egész esztendő és — az én feleségem egy harmadik leány lett. Most az évforduló alkalmával elmondtam neki nagy páthosszal a tiz év előtt történeteket és pilátusi nagyképűsködéssel így sóhajtottam fel:

— Vajjon ezek a szép leányok nem-e várnak még reám, szegények talán még most is várnak? — Nem engednéd meg kedves, hogy talán...

Tovább nem folytathattam mondókámat, mert a következő pillanatban csattant jobbról is, balról is. Jámorlelkű feleségem kijött megszokott flegmájából és czirogatta arczomat, amúgy szeliden... piff, paff, ... puff.

Nemes Győző.

A bájak.

„Béla azt a csuf lányt eljegyezte?”
Oh, azért őt ne higgyétek vaknak:
Lángol, miket nem vesztek ti észre,
Bájakért, mik vasszekerénybe vannak.

ABC.

Innen-onnan.

Igazolás.

Silbermann Dolfi (felindulva): Mi? Hodj én megmérgeztem a ongyósomat?! Oljos rágalom; Dakter, küvetelem, hogy rügtün bonczoljon az ongyósomat fül.

Meta-morfózis.

Parányi lábaid, Oly égiek, Helén! S azok a bái cipők, Úgy mosolygnak felém.	De óh, ha nőm leszel, Jaj, szüm nyugalma fucs! A bái, szép cipőből, Nem lesz más, mint — papucs.
--	---

Biztatás.

Szabó: Mikor remélhetek fizetést?
Jogász: Mindig Studinka ur, mindig.

A zseni.

Beröpüli a végtelent,
Utközben romböl és terem,
Mégis van egy gyöngébb fele:
Jajgat, ha fáj a — tyukszeme.

A legritkább eset.

— Orvosi praxisomban még nem fordult elő olyan ritka eset, mint a mai.
— Meggyógyított valakit? ...

zatból, mely szintén egyhangulag elfogadtatott — megtudjuk, hogy a klub pénztárkészlete ez év elején 3,244.37 koronát tett ki, az előirányzat szerinti bevételek összege pedig 108.004 koronára rug, a melylyel szemben az előirányzat szerinti kiadás 101,064 korona, hozzá véve még ehhez az angol-osztrák bank kölcsönének törlesztésére fordítandó 10,000 korona kiadást, végeredményképen 184.37 korona fölösleget mutathatunk ki.

Ezzel az esetleges indítványokra kerülván a sor, *Verbir* Béla klubtag a vidéki tagok választmánya tagságának kérdésében nem annyira indítványt tett, mint inkább felvilágosítást kért, a mit az elnök készséggel meg is adott, oda nyilatkozván, hogy miután a választmánynak mint a közgyűlési határozatok végrehajtójának természetesen bármikor összehívható tagokból kell állania, ennelfogva a vidéki tagok választmányi tagsága ugy magára a tagra, mint az intézményre nézve illuzóriussá válnék s így az gyakorlatba nem is vétetett.

Ezután még *Verbir* Béla azt az indítványt tette, hogy a debreczeni helyi bizottságnak a klub által Debreczenbe rendezett kirándulás alkalmával tanusított vendégszeretetért és előzékeny fogadtatásért jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék. Egyhangulag elfogadtatott.

Nem volt azonban szerencsés azon újabb indítványával, melyet arra nézve terjesztett elő, hogy a klub lap a klub tagjainak elhunytát, valamint a hajózás és vasutügyi téren nevezetebb

szerepet játszó férfiak elhalálozását külön rovatban közölje. A közgyűlés ugyan már-már belement az indítvány vitatásába, mikor a terem egyik sarkából jövő azon váratlan közbeszólás, hogy: „ne esináljunk gyászlapot“,*) — egyszerre eldöntötte az indítvány sorsát s a közgyűlés napirendre tért fölötte.

Napirend szerint a választások következtek ezután. A választások előtt szólásra emelkedett *Kotányi* Zsigmond főfelügyelő, igazgatóhelyettes és a közgyűlés általános helyeslése között tette meg indítványát az iránt, hogy az alapszabályok szerint minden évben választás alá eső elnöki méltóságra *Horánszky* Nándor kereskedelemügyi ministert válassza meg a közgyűlés. Az indítvány egyhangulag elfogadtatván, a közgyűlés a vasuti és hajózási klub elnökévé nagy lelkesedéssel *Horánszky* Nándor kereskedelemügyi ministert kiáltotta ki s egyuttal az elnökség megbízott, hogy ezt a választást a miniszter ur öngyméltóságának öttagu küldöttség által hozza tudomására.

Majd az elnök indítványa folytán a közgyűlés *Hegedüs* Sándor volt kereskedelemügyi ministert érdemei és a vasuti ügyek iránt mindenkor tanusított jóakarata elismeréséül egyhangulag tiszteletbeli tagul megválasztotta, a mely választást az elnökség a közgyűléstől nyert megbízatás folytán szintén öttagu küldöttség útján fogja a volt miniszternek tudomására hozni.

Ezek után *Bényei* Zsigmond tett még egy indítványt, mely az előzőkhöz hasonló lelkesedéssel

A HÉT TÖRTÉNETE.

Miskolcz, ápril 13.

—dr— Az elmúlt héten két fontosabb esemény foglalkoztatta a napi sajtót országsherte. Ezek egyike a Kossuth-mauzoleum ügye. Kossuth Lajos elhunyt után közadakozásból közel egy millió korona gyűlt egybe azon célra, hogy annak egy részéből síremléket állítsanak fel, másik részéből pedig monumentális emlékszobrot létesítsenek. A szobor és síremlék alapot a főváros kezelte. Mindeddig azonban ugy az egyik, mint a másik felállítása késett. A napi sajtóban e miatt megindult támadásokra azután a főváros a nála szokásos kapkodással azzal igyekezett a támadásokat elhárítani, hogy nagy hirtelenül a síremlékre hirdett pályázatot. Ennek révén azonban csak még jobban elmérgesedett az ügy, amennyiben a beérkezett ajánlatok felett ítélkezni hivatott pályabírák közül a hivatalnok emberek, bürokraták és a művészek két teljesen ellenkező nézeten álló pártra szakadtak, minnek következtében a pályabírák közül hárman ezen tisztségről le is mondtak s a társadalmi téren igyekeztek odahatni, hogy a bennmaradottak ítéletét megsemmisítsék, azonban csak erkölcsi sikert értek el, mert a főváros csütörtöki közgyűlése nagy szótöbbséggel kimondotta, hogy a művészek ellenkezése dacára is első díjjal kitüntetett pályatervet fogadja el kivitelre. Az ellenzők ezek után már csak abban reménykednek,

hogy az első díjat nyert pályamű szerzői önmaguk mondanak le a művészek ellenére dacára homlokukra fűzött babérról.

De nemesak a főváros, hanem a vidék is megindult már a Kossuth-mauzoleumnak a jelenlegi terv szerinti kivitele ellen. Arad város a napokban tartott közgyűlésen a tanács javaslatára egyhangulag kimondotta, hogy a fővároshoz átiratot intéznek, melyben kérik, hogy a Kossuth-mauzoleum helyett a szoborra hírdessen haladéktalanul pályázatot s Arad csatlakozásra hívja fel a többi városokat is.

A másik fontos esemény, ami általános feltűnést keltett, országunk első műintézetének, a Nemzeti Színháznak igazgatója *Beöthy* László részéről *Liptai* Károly ellen indított sajtóper fejleményei. Ezen senszeziós sajtóper számai még az elmúlt évbe nyulnak vissza, amikor is *Beöthy* egy névtelen levelet kapott. A „névtelen“ felhívta a Nemzeti Színház igazgatóját, hogy küldjön neki „Sz. G. 100“ jel alatt posterestante 300 forintot, mert különben közreboesátja az ellene birtokában levő kompromittáló iratokat. Mikor *Beöthy* megkapta ezen levelet, a rendőrséghez fordult, de egyuttal postára tette a kért pénzküldeményt is, de nem igazi, hanem — színházi bankókat. — A megtett feljelentés folytán a rendőrség lesbe állott és várta, ki jelentkezik majd a pénzért. Jött is egy hordár, aki kihallgatásakor küldőjeként *Liptai* Károly színházi kritikust nevezte meg. *Liptai* rögtön előállították a rendőrségre, ekkor

között a közérzületet tolmácsolta és juttatta ki-fejezésre. Indítványa oda konkludált, hogy a megüresedő alelnöki székbe az eddigi első alelnököt: *Ludvigh* Gyula miniszteri tanácsos urat, a magyar kir. államvasutak fejét, ki nem csak szaktudással, de humanus jóakarattal és az alkalmazott érdekeinek atyai gondozásával tölti be magas állását — újból megválaszolja a közgyűlés.

Hatalmas éljenzés hangzott fel az indítvány után s még hatalmasabb lelkesedés, mikor a közgyűlés *Ludvigh* Gyula min. tanácsos, államvasuti elnök ur öméltóságát a klub alelnökévé közfelkiáltással újból megválasztotta.

Ezek után az alapszabályok 11. §-a értelmében 20 rendes, 20 pótválasztmányi, 5 rendes, 3 póttszámvizsgáló és 3 könyvtárvizsgáló bizottsági tag megválasztása következett.

Négy szavazatszedő bizottság működött. A szavazások idejére a közgyűlés felfüggesztetett.

A választások eredménye a következő:

Választmányi rendes tagok lettek: dr. Perger Ferencz, Speidl Bódog, Szájbély Kálmán, dr. Szerbák Elek, Szigethy János, Szlabey Ernő, Vész Béla 134; Grundböck Miklós, Marx János, Ráth Péter, Robitsch Sándor, Söpkéz Sándor, Szekula Gyula, Trebitsch Miksa 133; Hüvös József, Kotányi Zsigmond 132; Kovács Lajos 131; Bundsmann Jenő 129; dr. Stettina József 122 és Szép Béla 85 szavazattal;

választmányi póttagok lettek: Bánó Gyula, Daróczy Rezső, Egerszeghy Mihály, Gerő Károly,

Herczog Ödön, Kemenes János, Kelényi Ödön, dr. Képesy István, Petz Jenő, Riedl Károly, Schwanda Gusztáv 134; Magyar Rafael 133; Bene László, Forrai Gábor, Récsy Emil, Verő Manó 132; dr. Hamary Béla 131; Sztrokay István 129; Verbi Béla 123 és Rösler Ernő 16 szavazattal;

számvizsgáló bizottsági rendes tagok lettek: Csillag Benő, Márkóssy Béla, Vuskits József, Fabriczy Elek és Mendl Rezső 134 szavazattal;

számvizsgáló bizottsági póttagok lettek: Olofsohn Miksa, Zellán János 134 és Petz Károly 81 szavazattal;

a könyvtárvizsgáló bizottság tagjai lettek: dr. Barna Károly, Puky István és Zólyomi Jenő 134 szavazattal.

Több tárgy nem lévén, ezzel a közgyűlés véget ért.

(sz. j.)

HIREK.

* **Az előléptetések.** F. hó 16-én tárgyalta le a képviselőház a kereskedelmi tárca költségvetését s másnap már közzétették a IV., V. és VI. rangfokozatba tartozó tisztviselők előléptetését.

Az eddig megjelent előléptetésekből nyilvánvaló, hogy *az idej előléptetések határozottan jobbak a tavalyinál.*

azonban furesa bonyodalom támadt. Ugyanis Liptai is felmutatott egy névtelen levelet, amelyben a következőket írták neki:

— Ha ön X. Y. urnő egy szerelmi viszonyáról akar meggyőződni, küldjön postára, hol Sz. G. 100 jel alatt egy posterestante levelet kap.

Tehát ugyanazon jel alatt, amely alatt a másik levélben Beöthytől pénzt kértek. A végeredmény az lett, hogy Liptait a zsarolás gyanúja alól felmentette és szabadon bocsátotta a rendőrség.

Ennek nyomán azután, hol az egyik, hol a másik támadott ugy a hírlapokban, mint azokon kívül: amikor pedig Liptai a „Magyar Szó”-ban azt írta Beöthyről, hogy: „Ha Beöthy ártatlan ebben a botrányban, miért nem kér önmaga ellen fegyelmi vizsgálatot? Mért, mert annyi szenny van a Nemzeti Színház irodájában, hogy abból a fegyelmi vizsgálat csak összetört tetemét huzhatná ki az igazgatónak.” E miatt azután sajtópórt indított Beöthy Liptai ellen, amelynél a bíróság Beöthy beleegyezése után megengedte a bizonyítást. Ennek eredménye volt aztán a Liptait felmentő ítélet, melynek indoklásában bennfoglalják az is, hogy Beöthy Lászlónak a Nemzeti Színház igazgatása körül követett eljárása nem tiszta, s így Liptai, aki ezt szennyes igazgatásnak mondotta, büntetőjogilag nem vonható felelősségre.

Egy másik perről is hírt kell adnunk olvasóinknak, amely a pécsi kir. járásbírótság előtt folyt le.

Egy becsületsértési perben két régi tipikus ellenfél állott egymással szemben, az anyós és vő. A vő volt a panaszos azért, mert az anyós többek előtt kijelentette róla, hogy könnyelmű ember, a kire nem lehet pénzt bízni. A tárgyaláson az anyós nem tagadta, hogy használta a panaszos kijelentéseket és késznek nyilatkozott bocsánatot kérni. A vő azonban hallani sem akart a bocsánatról.

— De uram — szól közbe a bíró. — Mit akar ön még többet? Hiszen olyan anyós, a ki bocsánatot kér a vejétől, még nem volt a világon. Ön most itt a tárgyaló teremben a világ legnagyobb diadalát üli.

Erre már a panaszos vő is hajlandó volt a békekötésre s anyós és vő nemsokára karonfogva távoztak a tárgyaló teremből.

A hét történetéhez tartozik — habár csak szűkebb körben keltett nagy érdeklődést — a vasuti előléptetések egy részének megjelenése. Örömet és lehangolt-ságot okozott, a szerint, a mint beváltotta a hozzáfűzött reményeket vagy csalódást hozott.

A főhivatalnoki és altiszti kinevezések és előléptetések is röviden követni fogják az eddig közzétett előléptetéseket. Vajha beváltanák azt a sok reményt, melyet oly sokan fűznek hozzájuk.

A IV. rangfokozat 1. osztályába előlépett 145, a 2. osztályba 162, a 3. osztályba ki-neveztetett 224. — Az V. rangfokozat első osztályába 268, 2. osztályába pedig 275-en léptek elő, míg ugyanezen rangfokozat 3. osztályába 137-en neveztek ki. — A VI. rangfokozat 1. osztályába 137, a 2. osztályba 185 lépett elő.

* **Vasutasok ügye az országban.** A kereskedelmi tárca keretében április 6-án szóba hozták a vasutasok ügyét is az országban. *Vázsonyi Vilmos* és *Nessy Pál* szólalt fel érdekünkben. *Vázsonyi* részletesen ecsetelte nehéz helyzetünket. Különösen kiemelte, hogy a fizetésjavítás érdekében megindított mozgalmunk semmiképen sem tekinthető revoltálásnak s a strájkolásnak még csak látszatával sem birt, amennyiben mindig teljesen lojális mederben mozgott. Hangsúlyozta, hogy a vasut a nemzeti kultúra és magyarosodás terén valóságossá missiót teljesít s hogy a magyar kultúra egyedüli fenntartói vagyunk ott, ahol csak a sinpár közötti keskeny földszalag mutatja azt, hogy Magyarországon vagyunk. *Nessy Pál* azt ecsetelte, hogy a vasuti tisztviselők *Takarék és Fogyasztási Szövetkezete* igen nagy

mértékben mozdítja elő a tisztviselők eladósodását. — Ápril 10-én válaszolt a *kereskedelmügyi miniszter* s a többek között oda nyilatkozott, hogy foglalkozni fog velünk a lehető legnagyobb melegséggel és *meg fog tenni mindent, ami az ország anyagi viszonyai mellett megtehető oly sulyosabb áldozat nélkül, amely megzavarhatná az államháztartásnak egyensúlyát.* Kijelentette egyúttal azt is, hogy mozgalmunkat gyakorlati eredménnyel bírónak nem tartja, mert vagy megvan a miniszterben a jóakarát, az odaadás ezen érdekek iránt és akkor ezt minden mozgalom nélkül is meg fogja tenni, vagy nincsen meg s akkor hiábavaló minden mozgalom. Szóba hozta ezen kívül még a Szolgálati Rendtartást, mint szolgálati pragmatikát s szólott még szolgálati táblázatunk egyes kifogásolt rovatairól is.

Janik Béla, magy. kir. államvasuti felügyelő, a budapest-jobbparti forgalmi főnökség vezetője, e hó 6-án meghalt. — Az államvasutak egy kiváló tevékeny szakférfiut, hivatalnokai egy atyai jó főnököt vesztek benne.

Temetése f. hó 8-án ment végbe Budapesten, óriási részvét mellett; koporsóját elborították a rokonok és tisztelők koszorúi.

CSARNOK.

A kölni dóm legendája.

1 — Németből. —

Hat századdal ezelőtt szállították híres Köln városába, tul a Rajnán, a három napkeleti böles, vagy három királyok csontjait, kik napkeletről jöttek Bethlehembe, hogy meglátogassák az újszülött Krisztust. Olasz lovagok hozták ezeket az ereklyéket Milanóba az első keresztes háboru idején. Mikor aztán a lombardok fővárosa a földdel egyenlővé tétetett, ezek az ereklyék Barbarossa Frigyes császárhoz kerültek, ki azokat Köln városának ajándékozta.

Abban az időben Kölnben nem volt még székesegyház. De Hochsteden Konrád érsek és a városi tanács összeültek tanácskozni s elhatározták, hogy olyan templomot építenek a drága kincs számára, a mely el fogja homályosítani Európa minden szentegyházát.

Ezt az indítványt tette az érsek a kölni városban és a városi tanácsosok egyhangulag elfogadták azt. A város ez időben nagy virágzás idejét élte s az érdemes polgárok föltették magukban, hogy minden más várost fölülmulnak.

— Legszebb templomunk lesz a világon! — mondotta az érsek s mindannyian örömmel visszhangozták beszédét.

Egész az 1880-ik évig kellett azonban várni, míg az érsek jóslata beteljesedett. Az említett év őszén ünnepelte meg Kölnben I. Vilmos, a németek öreg császára, fejedelmek és főpapok seregétől véve körül, Németország legnagyobb-szerű gothikus épülete befejezését. Ma már nem csorbitja befejezetlen töredék a régi névtelen építész által tervezett bámulatos arányok hatását. Minden teljes: a Gerard de Rice által épített magas khorus, a kettős hajó, a karsu oszlopok sorai.

De hatszáz év telt el azóta, mióta először elkészítették tervét s mióta az építésre szánt követ legelső ízben szállították roppant fáradtsággal a Drachenfels tornyosodó sziklái közül.

Ennek oka pedig a rege szerint a következő:

*

— A világ legszebb székesegyháza lesz a miénk, — szól Konrád érsek. Hallgatóságában visszhangra kelt a büszke terv, melynek kivitelére elég pénz is gyűlt egybe. Azonban mielőtt a hatalmas épület fölépítéséhez fognának, először is egy alkalmas tervre volt szükség.

Az érsek tanácsba hívta össze a polgárokat, s szinte határtalan jutalmat ígért egy oly templom-tervért, mely teljesen méltó lesz a három király csontjaihoz.

Egy esztendőig engedtek a tervek elkészítésére, melyre nyilvános pályázatot hirdettek. Európa

* **Személyi változás a Ksod-nál.** *Jávorszky Béla*, iglói állomás-főnök helyettes, ki állomás-főnöki minőségben Fenyőházára helyeztetett, e hó 9-én hagyta el Igló városát. Eltávozása alkalmából jól sikerült összejövetelt rendeztek tiszteletére a város polgárai.

* **Fényes esküvő.** F. hó 8-án tartotta esküvőjét *Saager Ferencz*, a kassa-oderbergi vasút felügyelője s a ruttkai főműhely főnöke, *Stankovits Danicza* úrhölgygyel, *Stankovits Miklós* m. kir. államvasúti főfelügyelő, a miskolci üzletvezetőség üzletvezető-helyettesének leányával. A templom, az ünnepi szertartás alatt, színültig megtelt a miskolci köz- és társadalmi élet vezérférfiaival, tisztelőkkel és ismerősökkel, kik szerencsekívánataikkal halmozták el az új párt.

* **Kitüntetett osztálymérnök.** *Epstein László* főmérnök, a magy. kir. államvasútak ruttkai osztálymérnökségének vezetője, *Mária Valéria kir. hercegnő* aláírásával ellátott díszoklevelet kapott azon érdemei elismeréséül, melyeket mint a ruttkai vörös-kereszt fiókegylet elnöke, a nevezett emberbaráti és hazafias egyesület körül szerzett.

* **Halálozás.** Sulyos csapás érte *Scholtz József*, üzletvezetőségi ellenőrt. Fivére *Scholtz Imre*, fűtőházi tisztviselő, f. hó 8-án, hosszas szenvedés után elhunyt, özvegyet és három árvát hagyván hátra. Az elhunyt nagy részvét kísérte örök nyugalóhelyére. Temetésén *Görgey László* üzletvezető, *Fűrész Sándor* főmérnök.

minden nagy városába hírnököket küldtek, hogy kihirdessék a nyertes építésre várandó jutalmat.

Történt azonban, hogy elt magában Kölnben egy építész, ki, mihelyt értesült a dologról, föltette magában, hogy nevét örökre híressé teszi a nagyszabású épület tervrajzával. Napról-napra bejárta a vidéket; alig nyult ételhez, alig hunyta le szeméit, egész dő alatt egy nagy, pompás székesegyház látománya kísértette, boltívezettel, megrakva nyulánk oszlopokkal, — rajzban, arányokban és ékítményekben tökéletes.

Főleszmélve ábrándozásaiból, órákig bezárkózott s egyre a rendkívüli eszmék megvalósításán töprengett. Tíz hónapig dolgozott szakadatlanul s ez idő multával — minden rajzát szétépte. Úgy tetszett neki, hogy minden küzködése haszontalan volt, — s mégis bizonyos volt benne, hogy ha ábrándjai óriási alakjait meg tudná ragadni és papírosra tudná vetni, az általa alkotandó székesegyház a kerek világ legpompásabb épülete lenne.

Kétségbeesésében azt hitte, hogy megőrül. Elmenekült Kölnből a híres Siebenbürgbe s egy nyomorult viskóba huzva meg magát, föltette magában, hogy szeme elé sem kerül embertársainak, míg a pályázat el nem dől. Megbukott törekvésében, gondolta magában, nincs már több ideje, — nem volt egyéb hátra, mint feledni vágyait.

A Siebenbürg vidékén való tartózkodása har-

Spiegelhalter Lajos fűtőház-főnök, a kartársak és a miskolci fűtőház mozdonyvezetői kara vettek részt, a nagyszámu rokonságon kívül.

* **Jubiläum.** Lélekemelő ünnepélyt rendeztek a zólyomi mozdonyvezetők, *Kotzek* Gyula kartársuk tiszteletére, ki mozdonyvezetői szolgálatának 30-ik évét töltötte be. A 86 teritékű vacsoránál — mely Hein. vasuti vendéglős figyelmes kiszolgálásáról is tanuságot tett, — előbb *Szenes Pál* mozd. vezető, lelkes szavakban méltatta a jubiléum érdemeit, majd pedig egy arany pecsétgyűrűt nyújtott át neki emlékül, mit az ünnepelt meghatottan köszönt meg. Az ünnepségen *Fűrész Sándor* főmérnök, vontatási főnök, az összes szolgálati főnökök, a tisztviselői kar, a szolgálatban nem volt mozdonyvezetők, az ünnepelt családja, *Spilka* Ferencz városi főjegyző, *Folkmann* János polgáriskolai igazgató és még számosan voltak jelen. A felköszöntők egymást érték. *Fűrész Sándor* főmérnök, a jubiléumra üritette poharát és egyuttal örömét fejezte ki a fölött, hogy Zólyom állomáson a szolgálati ágak között az egyetértés lélekemelő tanujelét volt alkalma tapasztalni. *Philadelphus* Emil, mozdonyvezető, a távollevő *Görgey* László üzletvezetőre, *Hegedüs* Győző *Fűrész* főmérnökre, *Bartos* Lajos ellenőr *Roxer* pályafelügyelő és *Andreikovic* fővizsgáló-kalauz a jubiléumra üritettek poharát. *Itze* Béla m.-vezető, a vendé-

madik napján sötét gondolatok felett tépelődve kissé messze talált elbolyongani, a mikor hirtelen nagy zivatar érte utól. Eltévédv az erdőben s bőrig ázva a záporban, mely patakként szakadt, egyszerre egy gyönyörű tölgyfa előtt találta magát.

Épen el akart haladni mellette, a mikor a fekete felhők megnyíltak s vakító villám cikázott át a fán, minden levelét megvilágítva. A menydörgés, mely erre következett, mintha a földet is megrázta volna az építész lábai alatt. Új villámlás követte a dörgést s e pillanatban a lombok alatt egy férfi alakját pillantotta meg, ott, a hol előbb senkit sem látott. Az idegen piros köpenybe volt burkolva s piros kalapot viselt vörös tofal. Arcza halavány volt, szénfekete hegyes szakállal, szemöldökkel, melyek hegyesre íveződtek s egy pár sötét, fűrészsző szemmel. Mikor a művész tekintete a szemekre esett, az idegen meghajtotta magát s előlépett a fa alól.

— Művész, — így kezdé, — sokáig várakoztattál ily átkozott időben.

Az építész meg volt lepetve az idegen megszólításától.

— Bocsánat, — dadogta, — nem emlékszem rá, hogy e találkozásra alkalmat adtam volna. Első ízben van szerenység s fogalmam sincs róla, hogy kihez. Meg vagyok lepetve, hogy ismered foglalkozásomat. (Folytatjuk.)

geket, *Peleskei* m.-vezető a jubiláns családját, *Folkmann* János polg. isk. igazgató a zólyomi mozdonyvezetőket és a szolgálati főnököket, *Spilka* városi főjegyző a vasuti tisztikart és *Havas* fűtőház-főnököt, *Philadelphus* mozd.-vezető Oláh Gábor áll. főnököt, *Szepesi* Simon műhelyfőnököt és dr. *Tomaschoff* pályarost, *Itze* Béla m.-vez. és *Nickl* Antal felvigyázó *Bogisich* János főmérnököt éltették. — Az ünneplők a legkedélyesebb hangulatban — egy kellemes emlékekkel szívükben — a késő reggeli órákban oszlottak szét. (B. F.)

* **Állomás-főnöki változás.** *Komma* József, Korpona állomásfőnöke, hasonló minőségben Nyitra-Úzbégre helyeztetett át. A főnök távozását Korpona város közönsége általános sajnálja.

* **Vasúti baleset.** Súlyos természetű baleset érte *Stiefelreiter* János hatvani vonatvezetőt, e napokban. Önköltségben utazott Hatvanból—Rákosig, ahol egy tehervonatot kellett volna átvennie. Ugylátszik azonban, az úton elaludt, mert csak akkor vette észre, hogy Rákoson van, mikor már a vonat onnan elindult. Kötelességének eleget akarván tenni, a már meglehetősen gyorsasággal mozgásban levő vonatról leugrott, de oly szerencsétlenül járt, hogy ugrás közben koponyegénél fogva fennakadt, ő maga pedig a kerék alá esett, úgy, hogy az ballábát teljesen elvágta. Beszállították a Rókus-kórházba, hol gondos ápolás alá vették. Hatvanban lakó nagy családja iránt általános a részvét.

* **Tolvaj fékező.** A nagyforgalmu *Hatvan* állomáson az utóbbi időkben észrevették, hogy az állomásra érkező és ott átmenő szenes-kocsikat valami furfangos tolvaj következetesen megdézsmálja, oly nagymértékben pedig, hogy azáltal az intézetaek eléggé érzékeny károkat okozott. Körültekintő óvatossággal valóságos hajszát indított a tolvaj ellen a vasuti intézet saját alkalmazottai körében, de egyuttal a hatóságoknál is megtette a szükséges feljelentést. Ennek meg is volt a maga eredménye, mert végre sikerült a hatvani csendőrségnek a tolvajt tetten érni és letartóztatni. A csendőrség ugyanis a följelentés megtétele alkalmával mindjárt *Dobos* Ferencz szolnoki fékezőt vette gyanuba, akit aztán ettől kezdve folyton figyelemmel kísértek és szemmel tartottak. Egy alkalmas pillanatban aztán — mikor *Dobos* magát teljes biztonságban hitte — rálestek s a lopáson rajta is kapták. Látták, hogy *Dobos* a mozgó tehervonaton, kocsiról kocsira mászva czipelte be fékezői fülkéjébe az ellopott szendardarabokat, a melyeket aztán — mint a további nyomozás kiderítette — ezinkostársának: *Sándor* József 3. sz. pályarostnak a vonal mentén, már előre meghatározott helyeken ledobált. A vizsgálat még tovább folyik az irányban, hogy az intézetnek okozott kár mérvét, legalább megközelítőleg, megállapíthassák.

* **Leesett a mozdonyról** f. hó 8-án hajnalban, az 1505. sz. vonatnak Emőd állomásról való indulása alkalmával, *Komlóssy* Gyula budapesti mozdonyvezető és ez alkalommal fején életveszélyes sérüléseket szenvedett. A vonatot Miskolcra kért segélymozdony vitte tovább; *Komlóssy* Gyula is ugyanezen vonattal szállított haza Budapestre.

* **Baleset** F. hó 10-én, a Beznóbánya- és Zólyombrezó között közlekedő személyvonat mozdonya elütötte *Kudelka* József gyári munkást, kit deszkakerakás közben ért, saját vigyázatlansága folytán a baleset. A szerencsétlenül járt munkást, kin az orrán és fulón megeredt vérzésen kívül más sérülést megállapítani nem lehetett, orvosi megfigyelés céljából a zólyombrezói gyári kórházba szállították.

* **Lángban álló vasuti állomás.** A bród-szerajevói vasuti vonalon *Zavidovics* helység és a vasuti állomás a tűz martaléka lett. A *Gregersen*-féle budapesti nagy cég fatelepei és gépházai teljesen elpusztultak. A kár több millió koronára rug. A vonatközlekedés megakadt, mert a vasuti állomáson nem lehet áthaladni.

* **Kiugrott a vonatból.** Egy szegedi rendőr kíséretében utazott *Steinicz* Elias csavargó Szegedről Budapest felé, mint tolnéz *Steinicz* érthető okokból nem lévén a helyzetével kibékülve, azt a vakmerő tréfát követte el, hogy a vonatnak *Keeskemétről* történt kirobogása közben, az ugynevezett *Katonatelep* előtt egy őrizetlen pillanatban felszakította a kocsii ajtaját és hirtelen elhatározással kiugrott. Az ugrás következtében egyensúlyt veszítve, a földön végig teüit, de csakhamar felugrott és futásnak eredt, úgy hogy pár pillanat múlva eltűnt az utszéli fak és bokrok között. *Steinicz* most másod ízben követte el ezt a veszélyes ugrást s esodálatosképen nem történt semmi baja.

VEGYESEK.

A világ leggyorsabb vonata. A világ legsebesebb gyorsvonata Európában szalad Páris és Calais között. Az ut hossza 295 kilométer és ezt a távolságot a pompás vonat három óra alatt futja meg. Az igaz, hogy nem igen vesztegeti az időt, mindössze egyszer áll meg négy perczre Amiensben és a futását is csak akkor lassítja meg, mikor keresztül szalad Calais városán a kikötőig. A francia gyorsvonatok különben nemcsak sebesség, hanem kényelem dolgában is fölülmulják a más vasutakat, olyannyira, hogy a francia gyorsvonat különb az amerikaián is. — Franciaországban 54 olyan gyorsvonat van forgalomban, a melynek az óránkénti sebessége legalább 80 kilométer, ezek között van harmincz, a mely 88 kilométeres utat fut meg egy óra alatt, de valamennyi társán tultesz a páris-calaisi gyorsvonat, a mely óránként 98 kilométert hagy maga mögött.

A legnagyobb lokomotiv. A legnagyobb lévő, természetesen Amerika a szülőhazája. A lokomotivok királyát „*The Shenektady*” néven tisztelik odaát, tul az Óceánon, Az

imponáló terjedelmű és erejű masina hat méter magas, a hosszúsága 24 méter. A súlya csekély 1456 métermázsa. Van mit emelni a sinnek, mikor rajta megpihen, az bizonyos. Ez a hatalmas vasparipa jól huz. Rendesen gabonát szállít. Olyan erős, hogy elbir ötszáz gabonával megrakott kocsit és ezzel a teherrel is bátran versenyre kelhetne valami viczinális kávédarálóval. Egy ötszáz kocsi-ból álló vonat hosszúsága éppen három kilométer volna és elférne rajta ötezer hold termése.

A Marconi-távíró a vasutak szolgálatában. Marconi, a drótnélküli távíró feltalálója, távírási rendszerét a vasutaknál a vonatösszeütközések megakadályozására akarja felhasználni. Az amerikai lapok nagy zajt csapnak a Marconi rendszernek eme váratlan alkalmazása fölött és azt mondják, hogy ezzel elejét lehetett volna venni a New-York Central-vasoton legutóbb történt rettenetes vonatösszeütközésnek, melynek oly sok emberélet esett áldozatul. Ugyanis ennél a vasúti katasztrófánál, mely egy alagutban, a new-yorki pályaudvar bejárata előtt történt, az egyik vonat a köd és füst következtében nem vette észre a jelzéseket és berohant egy másik vonatba, mely előtte állott. Marconi azt hiszi, hogy ha minden mozdonyvezető kabinjában egy drótnélküli távíró-állomást helyeznek el, mely mindkét irányban, tehát előtte és mögötte egy fél mérföldnyi (800 méter) távolságban villamos hullámokat képes továbbítani és felvenni, úgy, hogy ezen pályán utána jövő vonatokat automatikus uton figyelmeztetnének, hogy előttük ugyanezen távolságban egy másik vonat van. Ily módon azután az illető vonat fékezhetne vagy egészen megállana az összeütközés kikerülése végett. Maga az eszme nagyszerű és megvalósítása a vasúti jelzéstől és block-rendszerrel teljesen függetlenül történhetnék, minthogy magán e pályán e végből semmiféle berendezésre szükség nincsen. Most még csak az a kérdés, hogyan fog a dolog a gyakorlatban bevalni.

Kérdések és feleletek.

Olvasóinknak bármely szakérdésben szívesen adunk felvilágosítást és utbaigazítást. E célra nyitjuk meg e rovatunkat, melyben a hozzánk intézett kérdéseket s az arra vonatkozó feleleteket adjuk közzé.

Melicher J. urnak Zólyom. Ön azt kérdezte, hogy lehet a vonatvezetőt felelősségre vonni a vonat kihaladásakor a váltójelzők állásáért, mert az indulásnál a mozdonyból kiömlő gőz annyira elveszi a vonatvezetőt elől a kilátást, hogy a váltó-lárcsát nem láthatja meg?

— Hogy mennyiben és miért felelős a vonatvezető a váltójelző állásáért, ezt az első számunkban kifejtettük.

Kérdésére vonatkozólag pedig azt a felvilágosítást adhatjuk, hogy a vonatvezető mielőtt jelzőkürtjével az indításra megadja a jelt, köteles a kijárat irányában végignézni s ekkor módjában áll a váltók helyes vagy helytelen állását megfigyelni, mivel álló mozdonynál a henger kifúvó csapokból nem ömlik ki a gőz, tehát az előrelátás nincs elfedve. Az indulás után legtöbb mozdonyvezető tényleg kinyitja a henger kifúvó csapokat — bár ennek kötelezettsége az 53. sz. utasításban nincs kimondva — s ekkor az előlől kiömlő gőz tényleg már a kalauz-kocsinál oly magasra emelkedik, hogy ettől — tehát menet közben — a vonatvezető előre a váltók mikénti állását nem láthatja. Ezen körülmény természetesen csökkenti a vonatvezető felelősségét. Tehát esetleges oly balesetnél, melynél kiderül az, hogy a váltók az indításkor még helyesen álltak, de az indítás után valamelyik átváltatott s a mozdonyvezető induláskor már kinyitotta a henger kifúvó csapokat úgy, hogy előre a gőz miatt nem láthatott, a vonatvezető, a váltó helytelen állásának észre nem vételéért felelőségre nem vonható. Vagyis oly kényszer helyzetbe kerül, mint az önvédelemből ölé ember, kit a gyilkolásért elítélni nem fognak. Hogy azután a mozdonyvezetőnek miért volt szüksége a hengerkifúvó csapokat még a váltókon való áthaladás előtt kinyitni, ezért a felelősséggel ő tartozik.

A Kassa-oderbergi vasutnál a mozdonyvezetőnek addig, míg a kijárat összes váltókon át nem haladt, a hengerkifúvó csapokat kinyitni tilos.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Betű-rejtvény.

Közlő: *Obholzer Gyuláné.*

13	17	18	4	16	9	12	21	Magyar város.			
					7	5	10	11	Ha szép, szívesen hallgatód.		
					6	2	10	15	18	Füstölve jó eszedel.	
					3	21	12	18	1	Házi szárnyas.	
					19	18	20	14	13	Férfi név.	
					4	8	15	16	Hüllő.		
										1—21	Egy magyar közmondás.

Megfejtését április hó 27-én megjelenő 9. számunkban hozzuk.

A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. A megfejtés határideje április hó 23.

F. évi 4. számunkban közölt rejtvény megfejtése:

„Magasan repül a daru szépen szól.“

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül Burián Lajos nyerte meg, kinek czimére Gabányi Árpád „Pogány magyarok“ című művét postára tettük

Szerkesztői üzenetek.

Győztes. A tárczát mai számunkban hozzuk; — a szakcikkeket várjuk. — Az adott czimekre mutatóvényszámot küldünk. — A gratulációt köszönettel vettük.

S. J. Garadna. A hiányzó lappéldányokat megküldöttük, a 3. számunk azonban már teljesen elfogyott.

K. J. A küldött ezüket jövő számunkban közöljük. — A szerzeti elégtét-1 miatt kifejezett üdvözlet öszintén köszönjük.

B. F. A tudósítást köszönjük s kérjük, hogy a jövőben is értesítsen bennünket a lapunkat érdeklő eseményekről.

B. I. S.-A.-Ujhely. A 2. és 5. számot elküldöttük, az 1. kifogyott.

A legjobb varró és himzőgépek

családi és ipari használatra

**SCHWEITZER
TESTVÉREK**

varrógépnagykereskedő cégénél

Miskolczon, Széchenyi-u. 86.

sz. a. szerezhető be.

A párisi világ-kiállításon arany-
éremmel kitüntetve.

Mindengépért **hat évi**
írásbeli jótállás.

*Iparistolát végzett leányok
a varrógép üzletben fizetés-
sel felvételnek.*

Üzlet-átvétel. Tiszteletteljesen értesitem Miskolcz és kör-
nyékem t. közönségét, hogy a volt **Verő-féle** könyv- és
papírkereskedést **megvettem** s azt az eddigi helyiségben (**Miskolcz, Széche-
nyi-utca, a színház mellett**) tovább vezetni fogom.

Az áruraktárt **sok újdonsággal** teljesen felszereltem, az üzlettel átvett árukat pedig,
míg a készlet tart, **mélyen leszállított áron** adom el. **Kölcsönkönyvtáramat**, mely
csupán **modern** magyar, német, francia és angol művekből áll, a m. t. közönség különös
figyelmébe ajánlom. A kölcsönkönyvtár jegyzékét kívánatra vidékre is szívesen megküldöm. Leg-
főbb törekvésem az lesz, hogy mérsékelt árak és pontos kiszolgálás által m. t. vevőim igényeit
minden tekintetben kielégítek.

Vadász M. könyv- és papírkereskedés,
kölcsönkönyvtár

Szives pártfogásért esd, kitünő tisztelettel

(ezelőtt VERŐ)

Miskolcz, a színház mellett.

OOOOO Legujabb értesítés tavaszra! OOOOO

Örömmel értesitem a n. é. közönséget, hogy sikerült egy nagyobb készlet rőfös és
rövidáru cikket roppant olcsó áron megvásárolni, a melyek **gyári áron alól** el-
adatnak. A n. é. közönség saját érdekében teszi, ha **tavaszi szükségletét** ná-
lam minél előbb beszerzi, annál is inkább, mert oly olcsó árak mellett ezen készlet
gyorsan eladatik.

Tisztelettel

Amerikai Áruház.

Verseny nélkül! Prima jó **mosó kartonok** minden színben és kedvelt mintákban méterje 15 kr. Finom színtartó
levantinok méterje 22, 25, 28 kr. **Angol zefírek** kiváló szép minták, nagy választék, méterje
25, 28 kr. Francia zefírek, legujabb kivitel (csíkos és schiné minta) méterje 30-40 kr. Finom fehér
és himzett selyem **battisztok** méterje 34, 40, 45 kr. Fehér sűrűn szövött **moll battiszt Clair**
méterje 15, 20, 22 kr. és feljebb.

Duplasz. divatszövetek minden kivihető mintákban 22, 24, 26, 28, 30 kr. **Legujabb pepita**
és más kivitelű mintákban, méterje 52 krtól feljebb. **Tavaszi kosztüm-kelme**, 120 cm. széles,
gyönyörű kivitelben, méterje 86 krtól felj. **Duplasz. fekete kelme** méterje 26 krtól feljebb. **Fekete kelme** 120 cm. széles, tiszta gyapju, méterje 56 krtól feljebb. **Kamgarn kelmék**, egyszínű
120 cm. széles, a legdivatosabb színekben, méterje 72 krtól feljebb. **Vásznak** 1 vég 30 ról creas
vászón 3.50, 4.50. 1 vég 30 ról Rumburgi pamutvászón 4.85 és feljebb. **Futószőnyegek**, 65 cm.
széles futószőnyegek méterje 23 krtól feljebb. **Csipkefüggönyök** 100 cm. széles, méterenként 22,
28, 30, 38, 42, 50, 60, 65 kr 120 cm. széles méterenk. 70, 85, 120. **Férfi és női fehér ingek**,
sima fehér férfi ing 90 krtól feljebb, női ing csipkével vagy himzéssel díszítve 65 krtól feljebb.
Férfi alsó nadrág, erős Copperból 6 drb 4.95 frt, francia szabás, szegélyezett övvel, legjobb
minőség, 6 drb 6.50 frt. **Női és férfi zsebkendők** 85 krtól feljebb. Fekete és színes gyermek,
női, valamint férfi **harisnyák, ingblousok, miderek, keztyűk, női és férfi nyakkendők,**
harisnyák, csipke, szalag, selyem, disz-zsinór, applikáció és mindenféle **szabókel-
lékek** legolcsóbb árban kaphatók.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

OOOOO Városháztér 28. MISKOLCZ Breuer-palota. OOOOO

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.